

BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2009. GODINU

Sarajevo, veljača 2010. godine

K A Z A L O

I	Usklađivanje s međunarodnim standardima i izgradnja statističke infrastrukture.	5
II	Izvešće po statističkim sektorima.....	6
III	Međunarodna suradnja	16
IV	Normativno-pravna djelatnost.....	17
V	Kadrovska popunjenost	17
VI	Problemi u radu.....	18
VII	Informacija o izvješću ureda za reviziju institucija BiH	18
VIII	Izvršenje Proračuna	18

PRIVITAK

Pregled publiciranja u 2009 godini.....	21
Godišnje izvješće o provedbi Statističkog programa od značaja za Brčko Distrikt BiH u 2009. godini	22

IZVJEŠĆE O RADU AGENCIJE ZA STATISTIKU BIH ZA 2009. GODINU

Temelj rada Agencije za statistiku BiH u 2009. godini bili su četverogodišnji Statistički program za razdoblje 2009 – 2012. i Plan rada za 2009 godinu. Prioritetni zadatak bio je daljnja implementacija Zakona o statistici BiH, te nastavak rada na izgradnji funkcionalnog sustava statistike sa jasno definiranim odgovornostima, ciljevima i metodama koordinacije. Sustav statistike u BiH se usklađuje sa međunarodnim standardima, prvenstveno europskim standardima i obvezama koje stoje pred statistikom u procesu euroatlantskih integracija i implementiranja SSP-a, a također se stvara temelj za formuliranje srednjoročnih i dugoročnih politika.

Sukladno tome, s ciljem daljnje izgradnje infrastrukture, jačanja kapaciteta Agencije i statističkog sustava poduzeto je slijedeće:

I USKLAĐIVANJE S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA I IZGRADNJA STATISTIČKE INFRASTRUKTURE

Klasifikacija djelatnosti (KD BiH 2010) - U tijeku 2009 nastavljen je rad na izradi Klasifikacije djelatnosti Bosne i Hercegovine usuglašene sa NACE Rev. 2 (EU Regulativa br. 1893/2006 od 20. prosinca 2006. koja je amandman na EU Regulativu br. 3037/90 NACE Rev.1). Urađena je struktura i objašnjenja, kao i Metodologija za primjenu KD BiH 2010.

Izmjene Zakona o klasifikaciji djelatnosti su u proceduri, a njihovo usvajanje i donošenje Odluke o klasifikaciji djelatnosti očekuje početkom 2010 godine.

Izrada tablice veza trenutno važeće klasifikacije KDBiH (standard NACE Rev 1.1) sa novom KD BiH 2010 (standard NACE Rev. 2) je u završnoj fazi. Tablica je formirana sa detaljnim objašnjenjima, kako bi olakšala implementaciju klasifikacije i njenu buduću upotrebu.

Klasifikacija proizvoda po djelatnostima (KPPD BiH 2010) – Posao na izradi nove KPPD BiH 2010 (EU Regulativa br. 451/2008 od 23. travnja 2008.) je u završnoj fazi. Struktura, objašnjenja i tablice veza su završene, dok je izrada Metodologije za KPPD 2010 u tijeku. Objavljivanje KPPD 2010 se očekuje u prvom kvartalu 2010 godine.

Nomenklatura industrijskih proizvoda (NIP BiH 2010) – U tijeku 2009 počeo je rad na izradi nove NIP BiH 2010 (PRODCOM lista 2010, EU Regulative br. No 3924/91 i 912/2004) i pripremljena je prva verzija ove nomenklature tako da nije rađena dodatna razrada na 10 cifara. Sa entitetima još nije postignut precizan dogovor o potrebi dodatne razrade iako je zajednički stav da dodatne razrade treba minimizirati.

Statistički poslovni registar (SPR) – U proteklog godini rad na uspostavljanju Statističkog poslovnog registra (SPR) je nastavljen. SPR je u 2009 godini prvi put formiran kao jedinstvena baza podataka za cijelu državu. Kontinuirano se radi na ažuriranju podataka SPR, kao i poboljšanju obuhvata i kvaliteti podataka. Jedan od bitnih izvora za poboljšanje kvalitete podataka su podaci o porezu na dodanu vrijednost iz Uprave za neizravno oporezivanje. Unatoč potpisanom Sporazumu sa Upravom podaci do sada nisu dostavljeni Agenciji, što predstavlja problem vezan za kvalitetu podataka Statističkog poslovnog registra.

II IZVJEŠĆE PO STATISTIČKIM SEKTORIMA

Sektor društvenih statistika

Vitalna statistika (rođeni, umrli, zaključeni i razvedeni brakovi)

- Tijekom 2009 pripremljena i objavljena četiri priopćenja o prirodnom kretanju stanovništva
- Urađene tabele za razinu BiH iz oblasti vitalne statistike za 2008 godinu (konačni podaci) i objavljene u tematskom biltenu Demografija kao i tabele po zahtjevima EUROSTATA i UN.
- U suradnji sa UNICEF-om rađeno je na projektu MONEE, u sklopu kojeg su dati podaci za 2008 godinu za više oblasti.

Agencija je u 2009 godini preuzela bazu podataka iz oblasti vitalne statistike iz oba entitetska statistička zavoda što joj je omogućilo da izradi i dodatne tabele po zahtjevima korisnika, što ranijih godina nije bila u mogućnosti jer nije raspolagala sa bazama.

Statistika migracija

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine nadležna je da publicira podatke na državnoj razini u svezi unutarnjih migracija. U ožujku 2009 godine objavljeno je prvo priopćenje o unutarnjim migracijama za 2008 godinu. U ovom priopćenju obuhvaćeni su svi stanovnici Bosne i Hercegovine, razvrstani po spolnoj i starosnoj strukturi, koji su registrirali promjenu njihovog prebivališta, uključujući i kretanja između entiteta i Brčko Distrikta. U priopćenju su takođe dati podaci o ukupnom broju doseljenih i odseljenih osoba u FBiH, RS i Brčko Distriktu kao i podaci o migracionom saldu.

Popis stanovništva, kućanstava i stanova

U tijeku godine nastavljen je rad na pripremama za popis stanovništva, kućanstava i stanova. Pripremljen je prijedlog sadržaja osnovnih popisnih obrazaca (za osobe, kućanstva i stan), nacrt metodološkog uputstva, kao i priručnik za popisivače. Sadržaj popisnih obrazaca urađen je sukladno UN/CES preporukama za popise stanovništva i stanova. Planom aktivnosti za pripreme popisa predviđeno je da se popisni obrasci i metodologija testiraju u probnom popisu u travnju 2010. Prijedlog Zakona o popisu stanovništva, koji je izradila interesorna radna skupina, uz pomoć eksperata iz Agencije, usvojen je na Vijeću ministara u rujnu 2009. godine i upćen u parlamentarnu proceduru. Usvajanjem Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova uslovljeno je osiguranje financijskih sredstava za sve faze popisa, uključujući i izradu kartografske dokumentacije za popis i provođenje probnog popisa.

Statistika zarada, zaposlenosti i nezaposlenosti

Urađene tablice na razini BiH za oblast koja pokriva zarade (bruto i neto), zaposlenost i nezaposlenost. Podaci po ekonomskim sektorima iskazuju se na mjesečnoj, kvartalnoj, polugodišnjoj i godišnjoj razini i diseminacija se vrši kroz priopćenja i objavljavanjem na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine zajedno sa statističkim uredima iz entiteta provela je i završila po četvrti puta, samostalno, Anketu o radnoj snazi 2009. godine i dobivene podatke publikovala kroz dokument „Anketa o radnoj snazi 2009 – konačni rezultati“. Dokument je također dostupan na web stranici BHAS-a

U tijeku godine radilo se na pripremi i provođenju Pilot Ankete o troškovima rada 2009 koja je i provedena krajem rujna i početkom listopada 2009 godine. Iskrsnuo je i problem koji može imati za posledicu neobjavljivanje podataka iz Ankete o troškovima rada na razini BiH a sastoji se u tome da BHAS ne može dobiti mikropodatke iz Republičkog zavoda za statistiku RS a koji se odnose na taj entitet.

Tijekom 2009 godine učilo se i pripremalo za provođenje Ankete o korištenju vremena u narednom periodu. Učestvovalo se na više različitih workshop-ova gdje su se sticala iskustva kako izbjeći probleme koje su imale druge zemlje i kako poboljšati provođenje naše ankete. Priprema se metodologija i upitnici koji će se koristiti u fazi provođenja ankete.

Iz oblasti obrazovanja objavljeno priopćenje o obrazovanju koje je obuhvatilo podatke o predškolskom, osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju u BiH. Agencija za statistiku i entitetski zavodi za statistiku rade na unaprijeđenju statistike obrazovanja i uspostavljanju jedinstvene metodologije na razini države.

Na temelju podataka entitetskih zavoda, pripremljen je bilten "Socijalna skrb u BiH", koji je obuhvatio podatke o korisnicima svih oblika, mjera i usluga socijalne skrbi, ali i podatke o ustanovama socijalne skrbi i zaposlenima u tim ustanovama, u razdoblju 2003-2008. Podaci su razvrstani prema starosti korisnika, stupnju ugroženosti, vrsti socijalnih potreba i ustanovama za pružanje socijalne skrbi.

Iz oblasti kulture, objavljen je bilten "Kultura i umjetnost". Podaci u ovom biltenu su rezultat agregiranja podataka entitetskih zavoda za statistiku koji se odnose na oblast kulture i umjetnosti, za razdoblje 2002-2007. godine. Bilten sadrži dostupne podatke o radio i TV postajama, kinima, kazalištima i knjižnicama. Potrebno je raditi na daljnjem usklađivanju načina prikupljanja i obrade podataka vezanih za knjižnice i knjižni fond.

Sektor nacionalnih računa

Izvršen je obračun Bruto domaćeg proizvoda BiH prema proizvodnom pristupu za 2008.godinu, u tekućin i stalnim cijenam. Podaci su po prvi puta publicirani na razini klasifikacije A 60 (60 djelatnosti). Metodološka poboljšanja obračuna BDP-a koja se odnose na pravilno razdvajanje poreza i subvencija na proizvode i ostalih poreza i subvencija na proizvodnju, revidirana je publicirana postojeća serija podataka za period 2005. – 2007.

Izvršen je obračun BDP-a BiH prema dohodovnom pristupu za period 2007. - 2008. godinu na razini A 17.

Izvršen je obračun Bruto domaćeg proizvoda BiH prema rashodnom pristupu za 2008. godinu u tekućim i stalnim cijenama. Zbog izvršene revizije komponenti Bruto domaćeg proizvoda prema proizvodnom pristupu, koje se koriste u kompilaciji rashodnog BDP-a izvršena je i revizija podataka za period 2005. – 2007.

Po prvi puta publiciran je obračun Bruto domaćeg proizvoda u standardu kupovne moći po stanovniku BiH za period 2006. – 2008. Na ovaj način po prvi puta su objavljeni indeksi obima BDP-a BiH u odnosu na EU 27=100. Publicirani su i uporedni indeksi cijena za BiH i EU 27.

Izvršen je obračun ulaganja sredstava u investicije pravnih osoba u 2007. i 2008. godini. Zbog već od ranije prisutnog problema, ne dostavljanja kompletne baze podataka od RZS RS, obračun je izvršen korištenjem anonimnih mikropodataka RZS RS i kompletne baze podataka dostavljene od strane FZS FBiH i Distrikta Brčko.

U okviru projekta IPA 2007. – Regional, sačinjen je opis izvora i metoda koje se koriste u statistici nacionalnih računa.

Napomena: Sve planirane aktivnosti su realizirane. Aktivnosti na izradi dokumenta „Opis izvora i metoda u Nacionalnim računima“ nisu planirane ali su u potpunosti realizirane.

U oblasti statistike cijena i potrošnje aktivnosti su bile usmjerene na proizvodnju statističkih podataka iz ovog domena sukladno predviđenoj dinamici, unapređenje postojećih i uvođenje novih istraživanja s ciljem povećanja statističke produkcije prema europskim standardima i principima dobre prakse razvijenih zemalja. Aktivnosti u statistici potrošačkih cijena bile su usmjerene na održavanje redovne mjesečne dinamike publiciranja podataka, unapređenje njihovog kvaliteta i veći stupanj harmonizacije s regulativama EU. U okviru statistike cijena proizvođača roba na domaćem tržištu radilo se na analizi podataka i aplikacije dobijenih kroz Twinning projekat kao preduslova za postizanje mjesečne dinamike izračuna indeksa ovih cijena. Na planu Ankete o potrošnji kućanstava izvršene su aktivnosti pripreme nove ankete koja se treba provesti u 2010. godini.

Nacionalni indeksi cijena potrošača (CPI) u 2009. godini uspješno su izračunavani u redovnoj mjesečnoj dinamici izrade pokazatelja o inflaciji u Bosni i Hercegovini. Podaci su diseminirani u vidu mjesečnih priopćenja i dodatnih komentara o kretanju cijena najvažnijih proizvoda i usluga koji značajno utiču na standard stanovništva. Izvršeno je i izračunavanje prosječnih cijena najvažnijih proizvoda i usluga za razinu Bosne i Hercegovine i entiteta koje još nisu diseminirane javnosti. Stupanj usuglašenosti s HICP metodologijom i preporukama EUROSTATA je visok, ali treba navesti da i dalje postoji prostor za dodatna unapređenja osobito u pogledu izračunavanja harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (HICP) za razinu BiH, kao mjere inflacije uporedive između zemalja EU, i u pogledu načina i detaljnosti diseminacije podataka za razinu države i entiteta. Ove aktivnosti su tijekom 2009. godine izvršavane kroz koordinaciju rada između entitetskih zavoda za statistiku i programe međunarodne suradnje.

One su rezultirale povećanjem stupnja usaglašenosti postojeće metodologije, unapređenjem procesa procjene pondera za izračun indeksa potrošačkih cijena, izradom Plana rada na aktivnostima potpune harmonizacije metodologije sa EU regulativama te preliminarnim dogovorima oko izračuna HICP-a.

Na planu Indeksa cijena proizvođača (PPI) roba na domaćem tržištu ostvaren je djelimični napredak kroz analizu ranije izrađene jedinstvene metodologije i aplikacije za izračunavanje ovog indeksa. Početna verzija aplikacije je unapređena i nastavljen rad na njenom daljem unapređenju u smislu poboljšanog izračuna planiranih indikatora.

Izvršena je i analiza dobijenih pondera i načina njihove upotrebe u kalkulaciji indeksa. Postignuta su dalja usklađivanja metoda prikupljanja podataka i dogovoreno da se reskaliranje indeksa izvrši u 2011. godini. Izvršena je revizija korištenih podataka i izračunatih indeksa na razini Brčko distrikta BiH i države koja će rezultirati finalnim podacima o indeksima cijena proizvođača koji će biti diseminirani za 2008. i 2009. godinu. Dogovoreno je uvođenje novog istraživanja za prikupljanje podataka i izračun indeksa cijena proizvođača za robe koje se izvoze. Metodologija za ovo istraživanje će biti razvijena tijekom 2010. godine kroz Twinning light projekat koji radimo sa Zavodom za statistiku Italije-ISTAT. Na taj način će se kompletirati oblast proizvođačkih cijena i obogatiti statistička proizvodnja BHAS-a.

Rad na pripremi Ankete o potrošnji kućanstava 2010 (APK 2010) bio je usmjeren na dizajniranje anketnih instrumentarija u smislu postizanje višenamjenske uporabe ankete i unapređenja harmonizacije s EU regulativama. Pored osnovnih ciljeva ankete, postavljen je i dodatni cilj u smislu dobivanja relevantnih podataka za izračun socio-ekonomskih indikatora i analize socijalne isključenosti u Bosni i Hercegovini. On je u potpunosti postignut na način da su se postojeći upitnici redizajnirali i dopunili s novim. Anketni instrumenti su prošireni za dva nova modula (modul socijalne isključenosti i modul zdravstva), dok je postojeći modul prihoda redizajniran da može davati relevantnije i podatke na individualnoj razini. Ove aktivnosti su realizirane kroz ostvarene kontakte s različitim grupama korisnika podataka i kreatorima socijalnih politika u Bosni i Hercegovini (ministarstva, agencije, zavodi, Centralna banka BiH i sl.) i kroz ugrađivanje njihovih zahtjeva u anketne instrumente. Testiranje poboljšane metodologije je izvršeno na bazi pilot ankete (tzv. Pilot proširena anketa o potrošnji kućanstava) provedenoj u zadnjem kvartalu 2009. godine na uzorku od oko 500 kućanstava. Rezultati pilot ankete će biti implementirani u APK 2010. koja će početi na terenu nakon osiguranja obećanih i dogovorenih donatorskih i budžetskih sredstava.

Pored gore navedenog, također su osnovni moduli ankete revidirani i izvršena poboljšanja kako bi se dobili kvalitetniji inputi za statistiku potrošačkih cijena (procjena pondera za Indeks potrošačkih cijena) i za statistiku nacionalnih računa (veličina i struktura potrošnje po COICOP-u, podaci o investicionoj potrošnji, inputirana renta i sl.).

Sektorske poslovne statistike

Industrijska proizvodnja

U entitetima i podružnici Brčko su prikupljeni godišnji podaci o proizvedenim količinama, količinama proizvoda utrošenih za dalju proizvodnju, promjenama zaliha i prodaji (realiziranje) proizvoda - količinski i vrijednosno, suglasno nomenklaturi industrijskih proizvoda NIP BiH 2005 temeljenoj na PRODCOM listi iz 2005, po usuglašenoj metodologiji i dostavljeni Agenciji za statistiku BiH. Agencija za statistiku je izvršila obradu dostavljenih podataka i objavila službene godišnje podatke o industrijskoj proizvodnji u BiH u 2008 godini. Provođenje PRODCOM istraživanja nije još usklađeno s rokovima koje je EU postavila na PRODCOM rezultate (godišnje podatke o industrijskoj proizvodnji) iako su rokovi skraćeni u odnosu na prethodnu godinu.

Na temelju jedinstvene metodologije izračunavanja indeksa obujma industrijske proizvodnje u BiH koja je donesena u okviru CARDS Twinning Projekta, počelo je (od listopada 2009) redovno objavljivanje indeksa za razinu BiH. Za ove potrebe su korištena IT rješenja razvijena u Agenciji za statistiku BiH. Izvršene su analiza mjesečnih i godišnjih podataka dostavljenih iz entiteta i DB i još uvijek ima problema koje treba raščistiti, s obzirom da postoje izrazite demografske promjene obuhvata statističkih jedinica mjesečnog istraživanja u svim narednim godinama u odnosu na početni obuhvat koji je utvrđen za baznu godinu (jedan od temeljnih problema koji je ostao otvoren je utvrđivanje zajedničkog panela statističkih jedinica za mjesečno istraživanje načina upravljanja panelom tako da se on održava što je moguće stabilnijim. Pokazatelji kvalitete su također važan element metodologije ali entiteti i DB ih još uvijek ne dostavljaju.

U 2009 godini su obavljene pripreme za sljedeće projekte međunarodne podrške koji obuhvataju aktivnosti vezane za razvoj statistike industrije a čija realizacija je planirana u 2010 godini:

- IPA 2008 Regionalni program (godišnje PRODCOM istraživanje – prelazak na nove klasifikacije i nomenklature, usklađivanje s EU propisima)
- CARDS Twinning light program (indeks obima industrijske proizvodnje - prelazak na nove klasifikacije i nomenklature, back-casting i usklađivanje s EU propisima)

Građevinarstvo

Tijekom 2009. Agencija za statistiku BiH je vršila redovito publiciranje podataka o stambenoj izgradnji u BiH. U ovom su priopćenju prikazani podaci prikupljeni po tromjesečnoj izvještajnoj metodi pomoću obrazaca Mjesečnog izvješća građevinarstva (GRAĐ-21). Izvor podataka su poslovne evidencije pravnih subjekata u području F-Građevinarstvo, prema KDBIH. Također je vršeno redovito publiciranje podataka o vrijednosti izvršenih građevinskih radova u inozemstvu po vrstama radova, vrijednost izvršenih građevinskih radova u inozemstvu po vrstama objekata, vrijednost izvršenih građevinskih radova po zemljama izvršenja, vrijednosti narudžbi po zemljama ugovaranja, broju radnika pravnih subjekata koji izvode radove u inozemstvu i izvršeni efektivni sati radnika na gradilištima. Izvor podataka su poslovne evidencije pravnih subjekata u području F-Građevinarstvo, prema KD BiH.

U 2009 godini su obavljene pripreme za slijedeće projekte međunarodne podrške koji obuhvataju aktivnosti vezane za razvoj statistike građevinarstva a čija realizacija je planirana u 2010 godini:

- SIDA program (kratkoročni indikatori: građevinske dozvole, materijalni troškovi i troškovi rada u skladu sa EU propisima)
- IPA 2008 Nacionalni program (kratkoročni indikatori: obim proizvodnje, obim proizvodnje, nove arudžbe, broj zaposlenih, broj efektivnih sati rada, bruto plaće i nadoknade sukladno EU propisima)

U oblasti kratkoročnih istraživanja „statistike distributivne trgovine“ tijekom 2009 nastavljen je rad na izradi Priručnika kratkoročnih pokazatelja distributivne trgovine s ciljem eliminiranja postojeće neusklađenosti statističkih podataka iz ove oblasti u BiH prema EU Regulativama .

U oblasti „statistike turizma“ tijekom 2009 redovno su publicirani mjesečni podaci iz oblasti „statistike smještaja“, kao dijela statistike turizma (broj dolazaka i noćenja turista prema zemlji prebivališta, i smještajnim kapacitetima ; raspoloživost smještajnih objekata s brojem soba i kreveta). Podaci se agregiraju na temelju neusuglašenih statističkih upitnika na razini entiteta (Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske) i Distrikta Brčko i prezentiraju u formi mjesečnog priopćenja s komentarom o mjesečnim promjenama navedenih varijabli. Definicije i periodika praćenja istih , sem dijela koji se odnosi na nepostojanje jedinstvene kategorizacije ugostiteljskih objekata na razini BiH, u većem dijelu su usuglašeni s preporukama EUROSTAT-a.,Nastavljen je rad na izradi Priručnika „statistike smještaja“ s ciljem eliminiranja postojeće neusklađenosti statističkih podataka u pogledu izračunavanja bruto/ neto stope iskorištenosti kapaciteta prema EU Regulativama .

Podaci se redovno objavljuju i na godišnjoj razini u publikaciji WTO (Word Tourism Organisation)- Compendium of Tourism Statistics.

Promet i komunikacije

U oblasti prometa i komunikacija izvršene su pripreme i sređeni su entitetski podaci i podaci za BD po kvartalima za 2008 i 2009 kako bi se u 2010 redovno, u kvartalnoj periodici, računali i objavljivali podaci za razinu BiH. Raspoloživi podaci se odnose na prevoz robe i putnika u cestovnom, gradskom i željezničkom prometu i poštanskom prometu. U narednom periodu nastavit će se započeti rad na metodološkom usklađivanju preostalih indikatora koji se proizvode u entitetima iz oblasti statistike prometa. Započeta saradnja sa Direkcijom za civilno zrakoplovstvo će u 2010 rezultirati kvartalnim podacima o zračnom prometu.

Srukturane poslovne statistike

U području strukturnih poslovnih statistika (SPS) radilo se na kreiranju sveobuhvatnog sustava strukturnih poslovnih statističkih istraživanja za osiguravanje pokazatelja o ekonomskim aktivnostima poslovnih subjekata za BiH i entitete. Cilj uspostavljanja strukturnih poslovnih statistika je proizvodnja konzistentnih i međunarodno usporedivih statističkih pokazatelja sukladno EU SBS (Structural Business Statistics) Regulativi 295/2008.

Prema planu redovna proizvodnja strukturnih poslovnih indikatora otpočet će u 2011., u okviru IPA 2008 Projekta. Referentna godina za prvo istraživanje biće 2010. Postoji preporuka međunarodnih eksperata i zajedničko razumjevanje da se Statistički poslovni registar (SPR) mora koristiti kao osnovni okvir za provođenje SPS istraživanja. Za SPS istraživanja koristiće se okvir klasifikovan prema KD BiH 2010. Poslovni subjekti će u SPR prema novoj BiH klasifikaciji djelatnosti - KD BiH 2010 (EU NACE Rev2) biti preklasificirani do kraja 2010.

Organizirana je zajednička radna skupina za SPS i slijedeći rezultati radne grupe su vidljivi: a) Pripremljena je lista predviđenih varijabli u SPS upitnicima, b) Sačinjen je općii metodološki okvir za SPS istraživanja, c) Pripremljen je glavni plan aktivnosti s rokovima po pojedinim fazama. SPS upitnici će se sastojati od varijabli organiziranih po predmetu, takozvanim modulima (biznis demografija, računovodstveni podaci, zaposlenost, plaće, investicije itd.) Sustav SPS upitnika sadržavat će oko 20 različitih upitnika. Upitnici će se razlikovati prema djelatnostima (prema KD BiH 2010) i prema veličini temeljem broja zaposlenih. Bit će kombinovan metod punog obuhvata i uzorka.

Vanjskotrgovinski promet

Tijekom 2009.godine Agencija za statistiku BiH je vršila redovito mjesečno prikupljanje, obradu i publiciranje podataka o robnoj razmjeni BiH s inozemstvom i objavila godišnje podatke za 2008.godinu u Tematskom biltenu. Podaci su redovito dostavljani Eurostatu, Centralnoj banci BiH i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u traženoj formi. Podaci iz jedinstvenih carinskih isprava su dobivani od Uprave za neizravno oporezivanje. Agencija za statistiku BiH je ispunila planirane aktivnosti i ciljeve za 2009.godinu u ovoj oblasti uz određene probleme koji su onemogućili provođenje kvalitetnijih kontrola nad podacima o robnoj razmjeni. Jedan od važnijih problema je nedostavljanje podataka s jedinstvenim identifikacijskim brojem tvrtki od strane Uprave za neizravno oporezivanje. Problem je nastao različitim tumačenjem zakonske regulative vezano za povjerljivost individualnih podataka. Trenutno je moguće proizvoditi statistiku vanjske trgovine za BiH i entitete, ali ne u potrebnoj mjeri. Ovime je dovedena i u pitanje buduća izrada indeksa jediničnih cijena i indeksa uvoznih/izvoznih cijena. Također, suradnja Agencije za statistiku BiH i Uprave za neizravno oporezivanje po pitanju poboljšanja kvalitete statističkih podataka mora biti unaprijeđena. Rješenje ovih problema je od velikog interesa za Agenciju i očekujemo pomoć Vijeća ministara BiH.

Statistika okoliša i energije

Statistika otpada

U periodu ožujak - lipanj 2009 sprovedeno je statističko istraživanje „Godišnje istraživanje o otpadu u proizvodnim djelatnostima-OTP“. Istraživanjem je pokriveno područje C - rudarstvo, D-prerađivačka industrija i E- proizvodnja i snabdijevanje el. energijom, plinom Klasifikacije djelatnosti BiH . Cilj istraživanja je prikupiti podatke o količinama otpada (opasni i neopasni otpad) prema Statističkoj nomenklaturi otpada EWC-Stat; ukupna količina nastalog otpada prema kategorijama otpada; količine otpada- uvoz, izvoz; postupci obrade otpada; interna prerada/odstranjivanje otpada.

Izvršena je analiza prikupljenih podataka kao i stopa neodgovora poslovnih subjekata. Od strane SCB statističara je predložen način procjene nedostajućih podataka. Agencija za statistiku vrši validaciju podataka i u obvezi je da predloži dizajn izlaznih tabela sa rezultatima. Sve aktivnosti na istraživanju su praćene i razvojem i izmjenom aplikacije za unos podataka koje su dostavljene entitetskim statističkim institucijama. BHAS je publikovala prevedeni radni dokument „Priručnik za implementaciju Regulative 2150/2002/EC o statistici otpada“ u cilju pripreme naše zemlje za izvještavanje. Takođe je urađena i publikovana veza dvije klasifikacije o otpadu: „List of waste“ i EWCStat statističke klasifikacije. U cilju približavanja Regulativi o statistici otpada, BHAS je također uradila redizajn upitnika „Godišnje istraživanje o komunalnom otpadu-KOM6a“. S redizajniranim upitnikom je sprovedeno istraživanje o komunalnom otpadu za referentnu 2008 godinu. Po prvi put objavljeno je priopćenje „Javni odvoz i odlaganje otpada, 2008“, kojim su prikupljeni podaci o količinama komunalnog otpada prema vrsti otpada kao i o količinama odloženog otpada. BHAS je izračunala indikator „kg otpada/stanovniku/god“ za razinu BiH.

Statistika voda

Po prvi put BHAS je objavila priopćenje „Korištenje voda i zaštita voda od zagađivanja u industriji, 2008“, kojim su prikupljeni podaci o korištenju voda i zaštiti voda od zagađivanja u industriji, snabdijevanje vodom prema izvorištima; korištenje voda; ispuštanje otpadne vode prema mjestu ispuštanja. Pošto je BHAS počela izvještavanje o statistici voda (podaci su dostavljeni UNSD/UNEP, Questionnaire on Environment Statistics, kao i OECD/Eurostat, Joint Questionnaire-Inland Waters), ovim podacima će se dodatno proširiti izvještavanje.

Objavljena su redovna priopćenja o „Javnom vodovodu, 2008“ i „Javnoj odvodnji, 2008“. Podaci o javnom vodovodu i javnoj odvodnji prikupljaju se redovitim godišnjim istraživanjima kojima se dobivaju osnovni podaci o javnom vodovodu, otpadnim vodama, njihovom prečišćavanju, ispuštanju, te o kanalizacijskoj mreži.

Statistika energije

BHAS je preduzela aktivnosti na uspostavljanju jedinstvenih obrazaca za energetske statistiku koji će se provoditi u oba entiteta a tiču se električne energije, toplotne energije i uglja. Rezultat sprovedenih aktivnosti je po prvi put objavljeno saopštenje „Godišnja bilanca električne energije, 2008“ i „Godišnja bilanca snabdijevanja toplotnom energijom, 2008“. Takođe je u entitetskim statističkim institucijama sprovedeno pilot istraživanje o proizvodnji uglja, referentna 2008 godina. BHAS je dizajnirala obrazac „Godišnje istraživanje o trgovini ugljem“ i prosljedila entitetskim institucijama za redovno statističko istraživanje. Prevedeni radni dokument „Električna i toplotna energija“ je publiciran i koristi se kao metodološki standard.

Okolišni indikatori

Agencija za statistiku BiH je za prvi sastanak o Okolišnim indikatorima, održanom u Septembru 2009 u organizaciji UNECE/UNSD uradila „Pregled okolišnih indikatora u BiH“. Izvještaj se može naći na <http://www.unece.org>.

BHAS i MVTEO su prepoznate kao institucije koje će uraditi „Drugi nacionalni pregled okolišnih indikatora“ za drugi sastanak koji će se održati naredne godine.

Statistika poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Glavne aktivnosti poboljšanja statistike poljoprivrede u 2009. godini bila su vezana za poljoprivredne cijene i ekonomske račune u poljoprivredi, statistici cijena šumskih sortimenata i statistici ribarstva – akvakulture. Također u sklopu IPA 2007 projekta regionalne statističke saradnje, komponenta: Popis poljoprivrede/Istraživanje strukture farmi otpočete su pripreme za popis poljoprivrede. U okviru priprema za Popis stanovništva u popisnicu uključena su tzv. „filter pitanja iz oblasti poljoprivrede čime se napravio link između dva popisa.

Agencija za statistiku BiH po prvi put je objavila cijene važnijih poljoprivrednih proizvoda iz otkupa i prodaje. Publicirani su i podaci o vrijednostima otkupa i prodaje (količine i vrijednosti). U sklopu SIDA/SCB projekta rađeno je na pripremi novih istraživanja, a tiču se izbora reprezentativnih proizvoda outputa i inputa u poljoprivredi na temelju kojih će se razviti osnova za razvoj indexa cijena.

U sklopu regionalnog projekta statističke saradnje IPA 2007 urađen je Izvještaj za BiH koji je usvojen od strane Eurostata. Materijal daje sve smjernice o budućem popisu poljoprivrede (strateške pravce).

U statistici biljne proizvodnje temeljni podaci biljne proizvodnje se produciraju, agregiraju i objavljuju za razinu BiH. Usuglašenost s međunarodnim standardima je prilično dobra, naročito po pitanju glavnih indikatora (površine u ha, proizvedene količine i prosječan prinos) sukladno EU regulativama No 959/93/EEC i Commission Decision 2000/115/EC. Agregirani su podaci o ostvarenim prinosima ranih i kasnih usjeva za razinu BiH za glavne grupe usjeva: žitarice, industrijsko bilje, mahunarke, povrće i stočno krmno bilje. Objavljeni su podaci proizvodnje voća i grožđa u 2008 godini. Agencija dostavlja podatke EUROSTAT-u i FAO.

Živa stoka i meso – Agencija za statistiku u 2009. godini nastavila je agregiranje podataka klanja stoke i peradi u klaonicama na temelju usklađenih istraživanja u obje entitetske statistike i podružnici Brčko. Podaci su dati po vrstama domaćih životinja i kategorijama. Indikatori su usklađeni sa Commission Decision 93/23/EEC, 93/24/EEC i 93/25/EEC: broj zaklanih grla, neto težina i randman. Unaprijeđena je periodičnost objavljivanja podataka – kvartalno za razinu BiH. Vršiti se međunarodno izvještavanje (podaci o proizvedenom mesu i broju zaklanih grla za razinu BiH).

Statistika šumarstva – Sprovedena su Pilot istraživanja cijena šumskih sortimenata na kvartalnoj razini od strane entitetskih statističkih zavoda uz ekspertsku pomoć SIDA/SCB. Stvorena je osnova da se ovo istraživanje uvede kao redovno u 2010. godini.

Glavno istraživanje proizvodnje, prodaje šumskih sortimenta se sprovodi. Podaci o proizvodnji šumskih sortimenta se redovito prikupljaju od strane entitetskih statističkih zavoda na temelju mjesečnih istraživanja. Agencija radi kvartalno i godišnja priopćenja. Objavljeni su podaci proizvodnje, prodaje i zaliha šumskih sortimenta za četinare i listače. Daju se podaci za UNECE.

Statistika ribarstva – U 2009. godini otpočeo je projekat u saradnji sa SIDA/SCB u pravcu unapređenja statistike slatkovodnog ribarstva. Analizirana su istraživanja u oba entiteta. Urađen je novi upitnik i draft metodologija koji su u potpunosti usklađeni s novom EU regulativom No 762/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on the submission by Member States of statistics on aquaculture and repealing Council Regulation (EC) No 788/96.

ICT i Diseminacija

Realizirane su aktivnosti koje su vezane za pripremu probnog Popisa 2010 i Popisa 2011 godine u BiH i to:

- napravljen je plan rada radne grupe za ICT,
- procijenjen je proračun za ICT opremu,
- pripremljeni upitnici su dizajnirani sukladno pravilima OCR/ICR uređaja,
- opis potrebnih aplikacija u popisu,
- u tijeku je priprema tenderske dokumentacije za kupovinu ICT opreme.
- uspostavljen je kontakt sa najpoznatijim svjetskim ponuđačima OCR/ICR rješenja, u tijeku su prezentacije različitih sustava za OCR/ICR.
- otpočela je realizacija edukacije ICT osoblja za potrebe Popisa kao i za druge projekte koji se provode u Agenciji

Osim navedenih aktivnosti uspješno je pružena IT podrška kako u vidu izrade novih aplikacija (industrija, vanjska trgovina, komunalni otpad, industrijski otpad, Pilot EHBS) tako i kroz unapređenje i održavanje postojećih aplikacija. Ostvaren je napredak u domenu izrade kvalitetnijih izvještaja kao i razmjene podataka s EUROSTAT-om.

U 2009 godini otpočeli smo redovnu razmjenu podataka s EUROSTATOM putem jedinstvenih programskih alata koje je omogućio EUROSTAT.

Još uvijek ne šaljemo sve podatke koje EUROSTAT zahtijeva od nas (pojedina istraživanja se još uvijek ne provode na razini BiH).

Značajno je napomenuti da je u velikoj mjeri došlo do unapređenja postojeće ICT infrastrukture sukladno ICT standardima.

Završena je nova web stranica Agencije za statistiku koja će na kvalitetniji način približiti statistiku krajnjem korisniku i omogućiti lakši pristup podacima. Paralelno se radilo na ažuriranju stare web stranice, pripremi publikacija, priopćenja i metodoloških dokumenata. Kontakti s korisnicima statističkih podataka i medijima su poboljšani. Uvijek se redovno odgovara na zahtjeve, informira javnost putem mjesečnih tiskovnih konferencija, web stranice i publikacija. U prilogu ovog izvješća je Program publiciranja.

Podružnica Brčko Distrikt

Rad Podružnice se odvija sukladno Sporazumu o preuzimanju poslova, opreme, financijskih sredstava i uposlenih Podružnice za statistiku Brčko Distrikta i Programa statističkih istraživanja od osobitog značaja za Brčko Distrikt za 2009. godinu. Izvješće o radu Podružnice za 2009. godinu dostavljen je Uredu Gradonačelnika Brčko Distrikta na razmatranje i usvajanje i sastavni je dio ovog izvješća.

III MEĐUNARODNA SURADNJA

Oblast međunarodne saradnje i evropskih integracija

Najvažnije realizirane aktivnosti

a.) Nacionalni projekat - Sida

Nacionalni projekat koji financira Sida a implementira Švedska statistika koji je s aktivnostima, sukladno planu, završio krajem 2009.godine.

U okviru ovog projekta dodane su aktivnosti koje originalno nisu bile planirane:

- nastavak nekih aktivnosti iz CARDS Twinning projekta (biznis statistike, biznis registar i poljoprivreda);
- financiranje dva pilot projekta – 1.Kombinirana pilot anketa o strukturi farmi i agro okolišnim indikatorima i 2. Anketa o korištenju vremena/Time Use Survey (TUS);
- razvoj metadata sustava u BiH, početna aktivnost vezana za procjenu stanja i pripremu prvog nacrtu plana budućeg razvoja

b.) Regionalni projekti

IPA 2007 Višekorosnički projekat za statistiku, započeo s implementacijom u srpnju 2008. godine i trajat će do travnja 2010g. Odvija se u sedam komponenti: vanjska trgovina, PPP, statistika cijena - PPP, statistika cijena HICP, pripreme za popis stanovništva; nacionalni računi, prenos statističkih podataka.

Ovaj program ima komponentu za financiranje učešća na međunarodnim sastancima, i obukama i slično za koju je odgovoran odjel međunarodne saradnje.

Regionalni projekat koji financira Sida (započeo u proljeće 2008). Implementirano više aktivnosti (komunikacije i korporativni imidž, prikupljanje podataka, ljetna škola itd.)

c.) Učešće naših predstavnika na sastancima raznih radnih grupa u organizaciji Eurostata i raznih međunarodnih organizacija je bilo omogućeno najčešće putem donatorskih sredstava (ugl. kroz IPA 2007 Regionalni program) i vlastitim sredstvima.

Statističari iz sve tri institucije, iz skoro svih oblasti, imali su priliku učestvovati na međunarodnim sastancima i radnim grupama.

Svoje predstavnike BHAS je imala i na redovnim godišnjim sastancima kojima prisustvuju samo predstavnici s razine države kao što su: UNSD u New York-u, MGSC u Luxembourg, DGINS-a na Malti, PGSC-a u Budvi i drugim.

Stručna obuka u različitim statističkim oblastima je organizirana i implementirana naročito u okviru IPA regionalnog projekta i Sida/SCB nacionalnog i regionalnog projekta.

d.) BHAS je uzela učešće u samoprocjeni vlastitih statističkih podataka i njihovoj uporedivosti sa evropskim (upotrebom SMIS + programa, aktivnost koju organizira

Eurostat). Naša samoprocjena je i ovaj put zvanično odobrena i prihvaćena od strane Eurostata.

Pravovremeno i redovno se dostavljaju podaci u Eurostat (za potrebe njihove publikacije) putem posebnih upitnika. Na žalost još uvijek se komentari koje dostavi Eurostat ne koriste dovoljno za naše vlastite potrebe (kod pravljenja planova i za poboljšanje rada).

e.) U decembru 2009g organizovan je tematski informativni sastanak sa najvažnijim donatorima koji djeluju u BiH u vezi HBS i LFS anketa. Razgovaralo se i o pripremama za budući popis stanovništva. Donatore smo obavijestili da sredstava za ankete nisu osigurana i da nam je potrebna potpora.

f.) U proteklom periodu odjeljenje međunarodne saradnje je bilo zaduženo za programiranje IPA 2009 i 2010 projekata kao i novog Sida nacionalnog projekta. Sve je rađeno u suradnji sa entitetskim institucijama.

Kontakti sa Eurostatom su pojačani u periodu 2009 godine. U travnju je vršena dodatna procjena statsitičkog sustava u BiH od strane stručnjaka iz Eurostata.

Krajem kolovoza je organiziran i prvi sastanak Međunarodnog monitoringa za popis. Memorandum nije potpisan jer Zakon o popisu još nije usvojen.

Vršeno je redovno praćenje Europskog partnerstva i obveza koje ima statistika. To je uključivalo redovno informiranje putem učešća na sastancima i slanja različitih vrsta izvještaja te koordinaciju unutar statističkog sustava. Svi zadaci su urađeni na vrijeme.

g.) U protekloj godini odjel je na ad hoc osnovi radio i poslove usmenog i pismenog prevođenja različitih dokumenata. Obimniji prevedeni dokumenti: dokumentacija za potrebe popisa uključujući Zakon o popisu; opis izvora i metoda korištenih u nacionalnim računima; nastavak prevođenja klasifikacije zanimanja; EC regulative; dokumentacija vezana za klasifikacije, plan za primjenu NACE rev 2; primjena NACE rev 2 i dr.

IV- NORMATIVNO- PRAVNA DJELATNOST

Vijeće ministara BiH je na 96 sjednici održanoj 20.08.2009 godine utvrdilo Prijedlog zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH. Navedeni prijedlog zakona je razmatran na 60. sjednici održanoj 16.09.2009.godine Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Vijeće ministara BiH je na 108. sjednici održanoj 10.12.2009.godine utvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini.

Potpisan Sporazum između Švedske i BiH(Agencije za statistiku, Federalnog zavoda za statistiku i Republičkog zavoda za statistiku) koji se odnosi na podršku Projektu razvoja statistike u Bosni i Hercegovini.

V -KADROVSKA POPUNJENOST

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Agencije za statistiku BiH (broj 1187/08 od 02.06.2008 godine) za vršenje poslova iz nadležnosti Agencije sistematizirano je ukupno 192 izvršioca, i to:

Ravnatelj 1, zamjenik ravnatelja 2, pomoćnika ravnatelja 9, šefova odsjeka 23, ostali državni službenici 145, namještenici 12.

U Agenciji čija je unutarnja organizacija i način rada temelji na funkcionalnoj povezanosti unutarnjih organizacijskih jedinica, od ukupno sistematiziranih 192 radna mjesta, na dan 31.12.2009 godine popunjeno je ukupno 74 radna mjesta, od čega je: ravnatelj 1, zamjenik ravnatelja 2, pomoćnik ravnatelja 4, šefova odsjeka 13, ostalih državnih službenika 34, namještenika 10 i pripravnika 10.

Agencija je u potpunosti ispunila plan prijema novih djelatnika za 2009.

VI PROBLEMI U RADU

Glavni problem u radu Agencije i dalje predstavlja primjena i različitost u tumačenju odredbi Zakona o statistici BiH, kao i činjenica da entitetski zakoni o statistici nisu u potpunosti harmonizirani s zakonom na razini BiH. Sporazum o primjeni jedinstvenih metodologija i jedinstvenih standarda pri izradi statističkih podataka BiH, i dalje ne doprinosi unaprijeđenju suradnje statističkih institucija. I dalje imamo razlike u tumačenju i primjeni odredbi Zakona, pogotovo kada se radi o bezuvjetnoj dostavi neophodnih, prvenstveno određenog seta individualnih podataka Agenciji od strane Republičkog zavoda za statistiku republike Srpske. Isti problem je i dalje prisutan i po pitanju osiguranja traženih podataka od Uprave za neizravno oporezivanje, iako postoje naznake da će se ovaj problem riješiti izmjenom zakonske regulative. Planirane aktivnosti na razini entiteta se stavljaju ispred prioriteta BiH, što nije sukladno zakonu i zahtjevima koje pred nas stavlja EU i Eurostat.

I dalje jedan od problema je nedovoljna suradnja i koordinacija između institucija BiH. Iako postoji određeni napredak, Agencija često nije upoznata, ili je upoznata najčešće tek nakon donošenja određenih propisa i realizacije Projekata, a koji imaju veze i doticaja sa statistikom.

VII - INFORMACIJA O IZVJEŠĆU UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH

Izvješće o reviziji finansijskog poslovanja Agencije za statistiku BiH za 2008. godinu je pozitivno. Agencija je i u 2009. nastavila aktivnosti na daljnjem unapređenju svog rada i primjeni preporuka Ureda za reviziju.

VIII IZVRŠENJE PRORAČUNA

Na pojedinim pozicijama izvršenje proračuna je manje od planiranog iz razloga što su određene planirane aktivnosti financirane od strane donatora: putni troškovi, Projekt izrade novog okvira uzorka za anketna istraživanja. Pored toga određene planirane aktivnosti u svezi priprema Popisa stanovništva, kućanstava i stanova nisu se mogle realizirati iz razloga neusvajanja Zakona od strane parlamenta. Također određene pripremne aktivnosti Ankete o potrošnji kućanstava 2010 (štampa anketnog instrumentarija, obuka) nisu realizirane zbog nedostatka sredstava za glavnu anketu i pomjeranja početka ankete s 01.01.2010.godine do daljnjeg. Planirana neutrošena sredstva za kapitalne izdatke za Popis stanovništva,

kućanstava i stanova se prenose u 2010.godinu i njihova daljnja realizacija najvećim dijelom je uvjetovana donošenjem Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH. Realizacija programa za posebne namjene se nastavlja u 2010.godini.

ANALITIČKI PREGLED RASHODA* NA DAN 31.12.2009.

KONTO	OPIS	Proračun za 2009.	Izvršenje 2009.	Indeks
I	TEKUĆI IZDACI	3.663.220	3.063.872	83,64
6111	Bruto plaće i naknade	1.943.510	1.895.401	97,52
6112	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	347.760	275.439	79,20
6131	Putni troškovi	333.950	145.702	43,63
6132	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga(PTT)	80.000	59.319	74,15
6133	Izdaci za energiju i komunalne usluge	72.000	47.044	65,34
6134	Nabavka materijala	96.000	74.462	77,56
6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	16.000	11.472	71,70
6136	Unajmljivanje imovine i opreme	194.000	191.864	98,90
6137	Izdaci za tekuće održavanje	102.000	76.883	75,38
6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usl. pl. prometa	4.000	3.078	76,95
6139	Ugovorene usluge	474.000	283.208	59,75
II	KAPITALNI IZDACI	48.500	48.433	99,86
8213	Nabavka opreme- redovni	48.500	48.433	99,86
	UKUPNO RASHODI FINANCIRANI IZ PRORAČUNA (I-II)	3.711.720	3.112.305	83,85
II a	VIŠEGODIŠNJI KAPITALNI IZDACI-POPIS STANOVNIŠTVA	1.000.000	64.762	6,48
	Nabavka opreme za Popis stanovništva	1.000.000	64.762	6,48
	UKUPNO RASHODI FINANCIRANI IZ PRORAČUNA (I+II+II a)	4.711.720	3.177.067	67,43
III	PROGRAMI POSEBNE NAMJENE			
	Cards 2005 Twinning project	39.144	2.088	5,33
	Ostale donacije	38.651	27.671	71,59
	Okvir uzorka	438.577	325.933	74,32
	Prošireni HBS	128.707	72.569	56,38
	SIDA projekat	24.000	0	0,00
	UKUPNO	692.862	441.493	63,72

*Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine je proračunom za 2009.god. odobren iznos od 1.000.000,00 KM kao višegodišnji kapitalni projekat "Popis stanovništva , kućanstava i stanova" .

Tijekom 2009.god. utrošeno je 64.762,00 KM ili 6,48% u odnosu na predviđeni Razlog niskog izvršenja je nedonošenje Zakona o popisu , koji će odrediti način provođenja popisa . Neutrošena sredstva se prenose u 2010.god. -prepopisnu godinu i godinu u kojoj se održava Pilot popis. Programi posebne namjene koji nisu utrošeni u tekućoj godini se prenose u narednu 2010.god

P R I V I T C I

PREGLED PUBLICIRANJA U 2009.

TEMATSKI BILTENI:

Demografija 2008.

Kultura i umjetnost 2002-2007.

Kultura i umjetnost 2003-2008.

Vanjska trgovina 2008.

PRODCOM 2008.

BDP prema rashodnom pristupu 2005-2008.

Investicije 2007. i 2008.

BiH u brojkama 2008.

Žene i muškarci u BiH 2009.

ANKETE:

Anketa o radnoj snazi 2008.- Preliminarni podaci

Anketa o radnoj snazi 2008.- Konačni rezultati

PRIOPĆENJA:

- Statistika vanjske trgovine – 12 brojeva
- Demografija – 5 brojeva
- Statistika nacionalnih računa – 4 broja
- Građevinarstvo – 5 brojeva
- Statistika obrazovanja – 2 broja
- Poljoprivreda - 11 brojeva
- Šumarstvo – 5 brojeva
- Turizam – 12 brojeva
- Okoliš – 5 brojeva
- Indeks cijena potrošača (CPI)-12 brojeva
- Zaposlenost i nezaposlenost – 12 brojeva
- Prosječne neto i bruto plaće: mjesečnih 12, kvartalnih 4 i polugodišnjih 2 broja
- Industrijska proizvodnja - 4 broja

RADNI DOKUMENTI:

- *Priručnik za implementaciju uredbe 2150/2002/EC o statistici otpada, 2009*
- *Električna i toplotna energija – statistička godišnja istraživanja, 2009*
- *Statistička klasifikacija otpada, 2009*

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

o provedbi Statističkog programa
od značaja za Brčko Distrikt BiH u 2009. godini

BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA STATISTIKU
BOSNE I HERCEGOVINE
PODRUŽNICA/EKSPOZITURA BRČKO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АГЕНЦИЈА ЗА СТАТИСТИКУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЕКСПОЗИТУРА БРЧКО

76100 BRČKO MIROSLAVA KRLEŽE BR. 1 Tel/Fax: +387 49 231 771, 231 770, 218 952 e-mail: statbd@bdcentral.net
76100 БРЧКО МИРОСЛАВА КРЛЕЖЕ БР. 1 Тел/Факс: +387 49 231 771, 231 770, 218 952 e-mail: statbd@bdcentral.net

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
Statističkog programa od posebnog interesa
za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine u 2009. godini

UVOD

Izveštaj o izvršenju Statističkog programa od posebnog interesa za Brčko distrikt BiH u 2009. godini podnosi Agencija za statistiku BiH Podružnica/Ekspozitura Brčko sukladno članku 33. Zakona o statistici BiH ("Službeni glasnik BiH" broj: 26/04) i članku 6. i 7. Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, financijskih sredstava i uposlenih Podružnice za statistiku Brčko distrikta.

Izveštajem su obuhvaćena sva statistička istraživanja i statističke aktivnosti utvrđene Statističkim programom od posebnog interesa za Brčko distrikt BiH u 2009. godini, a istovremeno su od interesa za BiH.

S ciljem dobivanja relevantnih statističkih podataka za većinu statističkih istraživanja vršen je prošireni obuhvat; u njega su bili uključeni osnovni poslovni subjekti kao i dijelovi poslovnih subjekata – "Podružnica" koje posluju na teritoriji Brčko distrikta BiH, mimo utvrđenih kriterija i prakse koja se provodi u entitetima.

Od ukupno 171 statističkih istraživanja i aktivnosti Ekspozitura Brčko provela je 97 statističkih istraživanja oficijalne statistike i 21 ostalih aktivnosti, 7 nadležnih ovlašćenih organa za provođenje statističkih istraživanja provelo je 49 istraživanja, nije izvršeno 4 statistička istraživanja preuzeta iz Statističkog programa BiH za koje nije utvrđena metodologija rada.

U Brčko Distriktu je zaokružen proces proizvodnje statistike sa svim fazama kao i u entitetima. Ažurno je vođen registar poslovnih i drugih subjekata i njihovih dijelova i registar teritorijalnih jedinica kao osnova za pravilan i potpun obuhvat jedinica promatranja. Pripreman je, štampan i izvještajnim jedinicama upućen statistički instrumentarij za provođenje svih istraživanja. Vršen je prijem i kontrola izvješća i ostale statističke građe i proveden terenski rad. Podaci su obrađivani sukladno postojećoj metodologiji. Rađene su i dodatne obrade za pojedina statistička istraživanja u slučaju proširenog obuhvata.

Stvarane su baze podataka i korisnicima blagovremeno osiguravani podaci.

Prioritetno su osiguravani podaci potrebni poslovnim i drugim subjektima, institucijama Brčko distrikta i građanima u ostvarivanju njihovih prava i obveza (podaci o BDP, prosječnim plaćama, koeficijentima rasta potrošačkih cijana i sl.).

Dobra je saradnja ostvarena i s entitetskim zavodima.

I STATISTIČKA INFRASTRUKTURA

Kao osnova za rad Agencije za statistiku BiH Podružnice /Ekspoziture Brčko primjenjuje se Klasifikacija djelatnosti NACE Rev.1.1. propisana Zakonom o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH, uskladjena na razini BiH, entiteta i Brčko distrikta BiH.

Izmjene Zakona o klasifikaciji djelatnosti BiH a samim tim i prelazak na novu KD NACE Rev.2. nalaze se u proceduri usvajanja u Parlamentu BiH nakon čega će tokom 2010.godine slijediti uskladjivanje entitetskih zakona i zakona Brčko distrikta BiH te prelazak na primjenu klasifikacije djelatnosti NACE Rev.2.

I sve ostale klasifikacije propisane od strane Agencije za statistiku BiH su odmah preuzete i primjenjuju se u postojećim softverskim rješenjima.

Registar prostornih jedinica, katastarskih općina, naseljenih mjesta, MZ, statističkih i popisnih krugova sa utvrđenim nazivima, matičnim brojevima i mapama na katastarskim i topografskim kartama i opisima granica je izrađen 2003. godine zajedničkom aktivnošću tadašnjeg Statističkog biroa i Pododjela za katastar.

Do sada je ovaj Registar korišten u provođenju Poljoprivrednog popisa, Ankete o potrošnji kućanstava, za potrebe popisa Okvira uzorka te Ankete o radnoj snazi (ARS). Situacija na terenu je značajno izmijenjena u međuvremenu tako da smo u 2009. godini preduzeli aktivnosti da se sprovede ažuriranje Registra prostornih jedinica Brčko distrikta BiH tokom 2010. godine, naročito u dijelu koje se odnosi na opise granica statističkih i popisnih krugova. Nosilac ovog posla bit će Vladin Odjel za javni registar, Pododjel za katastar.

Ažuran registar prostornih jedinica je prvi uvjet za uspješno sprovođenje Popisa stanovništva, kućanstva i stanova u BiH, aktivnosti koja predstoji u narednom periodu nakon usvajanja Zakona o popisu stanovništva.

Posebna pažnja posvećena je urednom i ažurnom vođenju Jedinog Registra poslovnih i drugih subjekata i njihovih dijelova. Subjektima se utvrđuje pretežna djelatnost i matični odnosno poreski broj u suradnji sa Poreskom upravom. Podaci iz ovog Registra koriste se za Statistički poslovni registar tj. za izradu adresara izvještajnih jedinica za sva statistička istraživanja koja se provode izvještajnom metodom.

Akti koji se izdaju u postupku statističke registracije služe poslovnim i drugim subjektima za ostvarivanje njihovih prava i obveza: prijave radnika kod PIO/MIO i Fonda zdravstvenog osiguranja, za otvaranje bankovnih računa i sl. Podaci iz našeg Registra služe nadležnim organima za utvrđivanje obveze predaje završnih računa za registrirane poslovne subjekte.

U 2009. godini proveden je postupak registracije 395 poslovnih subjekata i njihovih dijelova, od čega: pravnih osoba 122, samostalnih preduzetnika 169, podružnica čije je sjedište u Brčko distriktu 45, i podružnica čije je sjedište van Brčko

distrikta 59. Proveden je postupak 561 promjena u registru od čega je 453 brisanje iz registra. Ovi poslovi vode se dnevno ažurno.

Od početka registracije do 31.12.2009 godine ukupno je registrirano 7.458 poslovnih subjekata i njihovih dijelova, od čega: pravnih osoba 2.261, samostalnih preduzetnika 4.332, podružnica sa sjedištem u Brčko distriktu 404. i podružnica čije je sjedište van Brčko distrikta 461. Provedena je 3.388 promjena, od čega brisanja iz registra 1.910.

U prosjeku oko 200 poslovnih subjekata poslije registracije u Osnovnom sudu ne izvrši blagovremeno registraciju u registrima poreznih obveznika i statistike.

Završene su aktivnosti na uspostavi Statističkog poslovnog registra (SPR) u okviru CARDS Twinning projekta za BiH sukladno općim europskim standardima. Registar je uspostavljen za razinu BiH, entiteta i Brčko distrikta. Tijekom 2009.godine dalje je rađeno na njegovom unapređenju sukladno preporukama EUROSTATa, te njegovom dopunjavanju podacima prema utvrđenoj dinamici rada.

Pošto ne postoji Registar stanovništva potreban za provođenje anketnih istraživanja u lipnju 2009.godine izvršili smo Popis okvira uzorka na izabrana 72 popisna kruga u Brčko distriktu BiH i tako dobili podatke za 4.261 kućanstvo. Na taj način stvoren je okvir za izbor uzorka u Anketi o potrošnji kućanstava, Anketi o radnoj snazi i dr. anketama koje se provode na izabranim kućanstvima do provođenja popisa stanovništva, kućanstava i stanova kada će statistika imati ažuran Registar stanovništva.

Težište edukacije statističkih kadrova u 2009. godini bilo je na učešću pojedinih zaposlenih Podružnice Brčko u radu Radnih skupina formiranih za pojedine oblasti statistike prije svega u radu Radne grupe za Nacionalne račune, poljoprivredu, industriju, za Statistički biznis registar.

Elektronska obrada podataka je vršena bez većih problema za statistička istraživanja za koje su osigurani računarski programi. Blagovremeno je vršena priprema i instaliranje programa za unos i obradu podataka za 2009. godinu i blagovremeno su otklanjani zastoji u korištenju istih.

Redovno je održavana softverska i hardverska oprema, lokalna računarska mreža funkcionira, antivirusna zaštita postoji, omogućen je pristup Internetu za sve zaposlene korištenjem vlastite informacione mreže.

Tokom 2008. i 2009.godine, Podružnica Brčko je uradila obradu završnih računa za poduzeća koja računovodstvo rade po sustavu Republike Srpske za potrebe obračuna BDP-a. Za ove svrhe nisu korištene usluge APIF-a RS čime su postignute znatne uštede finansijskih sredstava koje je Vlada Brčko distrikta davala u proteklom periodu.

U oblasti informiranja uređeno je i izdato 6 redovnih publikacija "Bilten-statistički podaci" i 10 tematskih publikacija po posebnim oblastima statistike; "Indeksi potrošačkih cijena", "Statistika socijalne zaštite", "Statistika industrije", "Statistika poljoprivrede", "Demografija", "Zdravstvena zaštita", "Statistika vanjske trgovine", "Nacionalni računi", "Statistika obrazovanja" i "Statistika investicija" u kojima su date serije osnovnih podataka za predhodne godine i detaljni podaci za poslednju godinu obrade.

Publikacije su dostupne i u elektronskoj formi na web stranici Agencije za statistiku BiH te web stranici Vlade Brčko distrikta BiH.

U vidu priopćenja redovno su u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH" objavljivani podaci o mjesečnim prosječnim neto i bruto plaćama, te mjesečnim koeficijentima rasta potrošačkih cijena u Brčko Distriktu. Na poseban zahtjev podaci su davani i drugim korisnicima (institucijama Brčko Distrikta BiH i institucijama BiH, naučnim i stručnim institucijama i dr.)

Vlada Brčko distrikta BiH je upotpunosti ispoštovala obaveze iz Sporazuma o preuzimanju poslova, opreme, financijskih sredstava i uposlenih Biroa za statistiku Brčko distrikt BiH, te je zahvaljujući tome omogućeno uspješno funkcioniranje Podružnice tijekom 2009. godine.

Koordinacija i suradnja s organima ovlaštenim za provođenje statističkih istraživanja i ostalim institucijama u Brčko distriktu bila je vrlo dobra, prvenstveno u planiranju i provođenju dijelova statističkih istraživanja koji se na njih odnose.

S Poreznom upravom vodi se zajednički registar poreskih obveznika i statistike, Odjel za zdravstvo Vlade vrši šifriranje uzroka smrti demografske statistike, u suradnji sa Odjelom za javni registar vrši se ažuriranje Registra i evidencije teritorijalnih jedinica, Odjel za privredni razvoj i dalje snima potrošačke cijene za potrebe obračuna indeksa potrošačkih cijena za razinu Brčko distrikta BiH i BiH, s Direkcijom za financije osiguravaju se detaljni podaci o izvršenju proračuna po nižim organizacionim jedinicama radi pravilne obrade po djelatnostima za obračun BDP.

II IZVJEŠTAJ PO STATISTIČKIM SEKTORIMA

1. U sektoru društvenih statistika u oblasti demografske i socijalne statistike u 2009. godini izrađene su procjene stanovništva za 2008. godinu. Procijenjen je broj ukupnog stanovništva sa prebivalištem na teritoriji Brčko Distrikta BiH, broj prisutnog stanovništva te broj kućanstava koji se koriste za razne druge statističke analize. Procjene prisutnog stanovništva izvršena je prema spolu, prema starosti i starosnim skupinama. Kao osnova za procjene korišteni su rezultati obrade demografskih podataka Poljoprivrednog popisa iz 2002. godine, i podaci vitalne statistike bez podataka o migracijama 2002.-2008. godine.

Obradeni su i u posebnoj tematskoj publikaciji iskazani podaci i pokazatelji demografije za period 2004.-2008. godine gdje su pored procjena iskazani podaci statistike rođenih, umrlih i zaključenih i razvedenih brakova u serijama po navedenim godinama. Za 2008. godinu iskazani su detaljni podaci.

Predstavnik Podružnice Brčko bio je uključen u rad Interresorne radne skupine za izradu Nacrta Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova.

U oblasti statistike tržišta rada redovno su prikupljeni i obrađivani podaci o prosječnim neto i bruto plaćama o zaposlenom kod pravnih osoba i samostalnih poduzetnika po klasifikaciji djelatnosti, podaci o nezaposlenima i prosječnim mirovinama za razinu Brčko distrikta.

Prema utvrđenoj dinamici na godišnjoj razini u svibnju 2009. godine provedena je metodom uzorka Anketa o radnoj snazi, ARS. Anketirano je ukupno 1000 izabranih kućanstava. Predhodni rezultati ankete objavljeni su u rujnu 2009. godine .

Realizirana je takodje i Pilot anketa o troškovima rada za uzorkom izabrana poduzeća s 10 i više zaposlenih na ukupno 50 pravnih osoba iz Brčko distrikta , zastupljeno u svim područjima Klasifikacije djelatnosti.

U oblasti statistike obrazovanja provedana su sva statistička istraživanja a rezultati obrade su iskazani u posebnoj tematskoj publikaciji. Prvi put su objavljeni podaci o broju nastavnica-žena koje predaju u školi, ukupno i na određeno vrijeme. Napravljena je i posebna tabela o učenicama osnovnih i srednjih škola za zadnjih pet godina unatrag.

Provedena su i statistička istraživanja iz oblasti kulture.

Iz oblasti statistike zdravstva a u suradnji sa Odjelom za zdravstvo, izvršena je obrada podataka za poslednju godinu. Rezultati obrade su iskazani u posebnoj tematskoj publikaciji .

U oblasti statistike socijalne skrbi provedena su sva statistička istraživanja a rezultati obrade su iskazani u posebnoj tematskoj publikaciji za period od 2004. do 2008. godine.

Statistička istraživanja ostalih društvenih područja - za područje pravosuđa objedinjava Pravosudna komisija , a ostala istraživanja u svom domenu Policija Brčko Distrikta.

2. U sektoru Nacionalnih računa urađen je obračun BDP za 2008 godini po proizvodnoj metodi. Bruto domaći proizvod po proizvodnoj metodi obračunat je na bazi bruto dodane vrijednosti u tekućim cijenama i primjenom metodologija SNA 93 UN i ESA 95 Eurostata kao jedinstvenog standarda .

Obračunom su obuhvaćene institucionalne jedinice iz svih sektora : nefinacijski sektor , finacijski sektor , sektor Vlade , neprofitne institucije koje služe kućanstvima i sektor kućanstava , odnosno obuhvaćena je cijela ekonomija Brčko Distrikta BiH.

Obračun BDP izvršen je na dva načina :

- a) prema sjedištu osnovnog poslovnog subjekta i pretežnoj djelatnosti za razinu BiH i
- b) po principu regionalnih računa s uključenim podacima za podružnice kako bi se dobili relevantni podaci za lokalne potrebe.

Za potrebe obračuna BDP po proizvodnoj metodi urađena su metodološka poboljšanja koja se odnose na pravilno razdvajanje podataka o subvencijama na proizvode i proizvodnju te porezima na proizvode i proizvodnju za period 2005-2008.godina .

Objavljena je tematska publikacija o BDP za Brčko distrikt BiH u 2008.godini po proizvodnoj metodi i u tekućim cijenama.

Tijekom 2009.godine pored ovog obračuna urađen je i obračun BDP za Brčko distrikt po dohodovnoj metodi za potrebe obrade ovih podataka za razinu BiH, za dvije predhodne godine 2007. i 2008.godinu na razini Klasifikacije djelatnosti A

17. Obračun je vršen na bazi Bruto dodane vrijednosti u tekućim cijenama i na bazi prilagođavanja BDP elementima neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti.

Statistiku finansijskih računa provodila je Filijala Centralne banke Bosne i Hercegovine provođenjem pet mjesečnih statističkih istraživanja utvrđenih Programom .

U okviru ekonomskih statistika provedeno je statističko istraživanje o investicijama pravnih osoba u 2008 godini. Podaci ovog istraživanja su prikupljeni i uneseni sukladno zahtjevima obrasca a publikacija je objavljena i za predhodne godine sa podacima za poduzeća čije je sjedište u Brčko distriktu BiH (organizacioni princip).

U oblasti statistike cijena i potrošnje tijekom 2009. godine redovno su objavljivana priopćenja o kretanju indeksa potrošačkih cijena u Brčko distriktu BiH na mjesečnoj razini. Na bazi indeksa računati su koeficijenti rasta potrošačkih cijena neophodni za obračun zatezних kamata sukladno odredbama Zakona o zatezним kamatama u Brčko distriktu BiH.

U 2009. godini se nastavilo sa prikupljanjem i obradom podataka potrebnih za obračun Indeksa cijena proizvođača u zajedničkoj aplikaciji za razinu BiH , entiteta i Brčko distrikta .

3. U sektoru strukturnih poslovnih statistika i poslovnog registra nastavljene su aktivnosti vezane za unapređenje statističkog poslovnog registra kroz njegovo dopunjavanje podacima i ažuriranje prema dinamici utvrđenoj od strane Agencije za statistiku BiH.

4. Sektorske poslovne statistike : Provedeno je strukturno istraživanje industrije IND 21 za 2008 godinu i prikupljeni godišnji podaci o proizvedenim količinama proizvoda za dalju proizvodnju , promjeni zaliha, prodaji proizvoda i sl.

Provođena su istraživanja proizvodne statistike i kratkoročne statistike poduzeća . Mjesečno istraživanje industrije je redovno provođeno, podaci su obrađivani a indeks fizičkog obujma industrijske proizvodnje je računat a po prvi put podaci su objavljeni za razinu BiH te Brčko distrikt i entitete po novoj usaglašenoj metodologiji.

U oblasti građevinarstva provođeno je mjesečno istraživanje te su kontinuirano objavljivani podaci koji se odnose na vrijednost građevinskih radova , broj radnika i efektivne sate rada. Podaci su obrađivani za potrebe Agencije za statistiku BiH tj. za razinu obrade BiH po sljedećim stavkama: vrijednost izvršenih građevinskih radova te od toga: novogradnja, rekonstrukcije, popravci, održavanja; koliko se odnosi na objekte visokogradnje a koliko na objekte niskogradnje. Podaci su prikupljeni za sva poduzeća registrirana u djelatnosti građevinarstva s deset i više zaposlenih radnika.

U oblasti trgovine provedena su mjesečna i tromjesečna istraživanja a obrađeni podaci nisu objavljeni za razinu distrikta, nego su obrade dostavljene Agenciji za statistiku BiH .

Redovno su provedena statistička istraživanja iz oblasti statistike prometa: statistika cestovnog prijevoza putnika , robe, željezničkog transporta , pretovarima i uslugama u pristaništu, poštanskog prometa i telekomunikacija.

Podaci su obrađivani a dijelom i publicirani u redovnoj publikaciji.

I istraživanja iz oblasti turizma i ugostiteljstva redovno su provedena , obrada podataka je vršena , a rezultati obrade publikovani u redovnim publikacijama.

Vladine financije praćene su redovnim provođenjem tri statistička istraživanja Filijale Centralne banke BiH: o servisiranju vanjskog duga i otplate međunarodnih obveza , o proračunskim prihodima i rashodima i o neplaćenim javnim prihodima, te istraživanjem Direkcije za financije o bruto naplati prihoda preko uplatnih računa.

U 2009 godini prikupljeni su podaci o vanjskotrgovinskom prometu s inozemstvom a objavljena je i tematska publikacija s detaljnim podacima za 2008.godinu i prvih šest mjeseci 2009.godine te sa osnovnim podacima za predhodne godine.

5. U oblasti statistike poljoprivrede, šumarstva i ribarstva tijekom 2009 godine aktivno je rađeno na unapređenju Ekonomskih računa u poljoprivredi i izradi indeksa ulazno izlaznih poljoprivrednih cijena sukladno propisanim međunarodnim standardima. Provedena su i sva ostala statistička istraživanja iz oblasti statistike poljoprivrede (ratarske proizvodnje i stočarstva), šumarstva, ribarstva i zaštite okoliša zahvaljujući izuzetno dobroj suradnji s Odjelom za poljoprivredu i šumarstvo kao i drugim Vladinim odjelima . Podaci o poljoprivredi iskazani su u posebnoj publikaciji.

III RUKOVOĐENJE

U oblasti rukovođenja izrađen je, u saradnji sa ostalim institucijama za provođenje statističkih istraživanja, Statistički program od posebnog interesa za Brčko Distrikt BiH u 2009. godini, dostavljen Vladi i usvojen.

Izrađen je Izvještaj o izvršenju Programa statističkih istraživanja od posebnog interesa za Brčko Distrikt BiH u 2008 godini , dostavljen Vladi Brčko distrikta BiH te Agenciji za statistiku BiH.

Težište aktivnosti u narednom periodu trebalo bi biti na realizaciji aktivnosti Srednjoročnog i Godišnjeg statističkog programa BiH , u dijelu koji se odnose na Brčko distrikt BiH.

Osigurati nedostajuće računarske programe za obradu podataka i to prioritetno za statistiku građevinarstva i trgovine .

Nastaviti sa ostvarivanjem aktivne koordinacije i saradnje s institucijama ovlaštenim za provođenje statističkih istraživanja i drugim institucijama Brčko distrikta BiH.

IV ZAVRŠNE NAPOMENE

Ovaj izvještaj je sastavni dio godišnjeg Izvještaja o radu Agencije za statistiku BH za 2009. godinu, i biti će razmatran i usvojen i od strane Vijeća ministara BiH

DIREKTOR

Milinović Zdenko